

Дело C-251/24**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

9 април 2024 г.

Запитваща юрисдикция:

Curtea de Apel București (Румъния)

Дата на акта за преюдициално запитване:

28 февруари 2024 г.

Ищец:

Axpo Energy Romania SA

Ответници:

Agenția Națională de Administrare Fiscală

Guvernul României

Предмет на главното производство

Основно искане за изплащане на обезщетение за вредите, за които се твърди, че са претърпени от ищеца Axpo Energy Romania SA през 2022 г. и 2023 г. в резултат на плащането на вноса във Фонда за енергиен преход във връзка с извършването на търговска дейност, ведно със съответните лихви, както и за изплащане на обезщетение за вредите, за които се твърди, че са претърпени от ищеца в резултат на прилагането на механизма за определяне на максимален праг за цените на природния газ и електроенергията за крайните потребители.

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

На основание член 267 ДФЕС се иска тълкуване на членове 28, 30, 35, 101 и 102, член 107, параграф 1 и член 108, параграф 3 ДФЕС, както и на някои разпоредби от Директива 2019/944, Регламент 2019/943, Регламент 2022/1854 и Директива 2006/112.

Преюдициални въпроси

1) Трябва ли разпоредбите на член 3, параграфи 1, 3 и 4 и член 9, параграф 2 от Директива (ЕС) 2019/944 във връзка с член 101, параграф 1 ДФЕС, съгласно които държавите членки трябва да гарантират наличието на еднакви и недискриминационни условия на конкуренция за участниците на пазара на електроенергия, да се тълкуват [в смисъл], че не допускат държава членка да въведе допълнително данъчно задължение като вноската за извършване на търговска дейност, уредена в OUG № 27/2022 по диференциран начин, което е в тежест само на определени участници, които извършват сделки на пазарите за търговия на едро с енергия, като доставчиците, които извършват търговска дейност, изключвайки други категории участници, като производителите на електрическа и топлинна енергия от комбинирано производство, както и тези, чиито производствени мощности са въведени в експлоатация след 1 април 2022 г.?

2) Трябва ли разпоредбите на членове 101 и 102 ДФЕС, съгласно които държавите членки не могат да приемат мерки, които предотвратяват, ограничават или нарушават конкуренцията в рамките на вътрешния пазар, или ограничават или контролират производството или пазарите, или които прилагат различни условия по отношение на еквивалентни сделки с други търговски партньори, да се тълкуват [в смисъл], че не допускат държава членка да въведе допълнително данъчно задължение, като вноската за извършване на търговска дейност, уредена в OUG № 27/2022, което е в тежест само на определени участници, които извършват сделки на пазарите за търговия на едро с енергия, като доставчиците, които извършват търговска дейност, изключвайки други категории участници, като производителите на електрическа и топлинна енергия от комбинирано производство, както и тези, чиито производствени мощности са въведени в експлоатация след 1 април 2022 г., така че тези, които дължат вноската, са поставени в по-неблагоприятно конкурентно положение?

3) Трябва ли разпоредбите на член 107, параграф 1 ДФЕС и член 108, параграф 3 ДФЕС относно задължението на държавите членки да уведомяват за държавна помощ да се тълкуват в смисъл, че национална правна уредба, като вноската за извършване на търговска дейност, уредена в OUG № 27/2022, представлява държавна помощ, предоставена на лицата, освободени от плащането на вноската, за която се изисква уведомяване?

4) Трябва ли разпоредбите на член 3, букви а), б), з) и п) и член 10, параграфи 1, 4 и 5 от Регламент 2019/943 във връзка със [съображения] 22 и 23 от преамбюла на регламента, член 5, параграфи 1, 3 и 4 от Директива 2019/944, както и член 8 от Регламент 2022/1854, които уреждат принципите за формирането на цените на пазара за търговия на едро с енергия, да се тълкуват [в смисъл], че не допускат държава членка да въведе допълнително данъчно задължение, като вноската за извършване на търговска дейност, уредена в OUG № 27/2022? Може ли при тълкуването на тези разпоредби да

се счита, че вноската е пропорционална, при положение че тя не отчита оперативните разходи на участниците на пазара, които извършват търговска дейност? Може ли при тълкуването на тези разпоредби да се счита, че вноската е недискриминационна, при положение че тя се прилага само за част от участниците на пазара на едро, които извършват дейност по закупуване и препродажба на енергия?

5) Трябва ли разпоредбите на членове 28, 30 и 35 ДФЕС, член 3 от Регламент 2019/943 и член 3 от Директива 2019/944, които предвиждат забрана за въвеждането на законодателни пречки пред трансграничните електроенергийни потоци между държавите членки, да се тълкуват [в смисъл], че не допускат въвеждането от държава членка на допълнително данъчно задължение, като вноската за извършване на търговска дейност, уредена в OUG № 27/2022, която за периода от 1 септември до 16 декември 2022 г. предвижда по-обременителна формула за експортните сделки, при които не се признава никаква печалба, докато при продажбите на вътрешния пазар се признава теоретична печалба от 2 %? При тълкуването на тези разпоредби допуска ли правото на Съюза въвеждането на такава вноска, за която, считано от 16 декември 2022 г., се предвижда събиране само в случай на продажба на количества енергия, предназначени за износ, но не и в случай на внос на енергия?

б) Допускат ли разпоредбите на член 401 от Директива 2006/112, които забраняват на държавите членки да въвеждат такси или данъци върху оборота в допълнение към данъка върху добавената стойност, държава членка да въведе допълнително данъчно задължение в тежест на участниците на пазара, които извършват търговска дейност, като вноската за извършване на търговска дейност, уредена в OUG № 27/2022?

Разпоредби от правото на Съюза, на които се прави позоваване

Договор за функционирането на Европейския съюз: членове 28, 30, 35, 101, 102 и 107, и член 108, параграфи 1 и 3

Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС: член 3, параграфи 1, 3 и 4, член 5, параграфи 1, 3 и 4 и член 9, параграф 2

Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година относно вътрешния пазар на електроенергия: съображения 22 и 23, член 3, букви а), б), з) и п) и член 10, параграфи 1, 4 и 5

Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета от 6 октомври 2022 година относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията: член 8

Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка върху добавената стойност: съображения 4 и 7 и член 401

Практика на Съда, на която се прави позоваване

Решения от 6 октомври 1982 г., CILFIT/Ministero della Sanità (283/81, Recueil, 1982 г., стр. 3415), EU:C:1982:335, от 21 ноември 1991 г., Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires и др./Франция (C-354/90, Recueil, 1991 г., стр. I-5505), EU:C:1991:440, т. 10 и 14, от 12 април 1994 г., Halliburton Services/Staatssecretaris van Financiën (C-1/93, Recueil, 1994 г., стр. I-1137), EU:C:1994:127, т. 15; от 15 юли 2004 г., Pearle и др. (C-345/02, Recueil, 2004 г., стр. I-7139), EU:C:2004:448, т. 30—32, от 15 декември 2005 г., Unicredito Italiano (C-148/04, Recueil, 2005 г., стр. I-11137), EU:C:2005:774, т. 42, от 7 септември 2006 г., Marrosu и Sardino (C-53/04, Recueil, 2006 г., стр. I-7203), EU:C:2006:517, т. 54, от 5 октомври 2006 г., Transalpine Ölleitung in Österreich (C-368/04, Recueil, 2006 г., стр. I-9957), EU:C:2006:644, т. 39, от 16 февруари 2012 г., Eon Aset Menidjunt (C-118/11), EU:C:2012:97, т. 76, от 25 февруари 2021 г., Novo Banco (C-712/19), EU:C:2021:137, т. 45, от 27 януари 2022 г., Fondul Proprietatea (C-179/20), EU:C:2022:58, т. 84 и 85, от 7 април 2022 г., Autonome Provinz Bozen (C-102/21 и C-103/21), EU:C:2022:272, т. 58 и 59, заключение на генерален адвокат J. Kokott, представено на 5 септември 2013 г. по дело C-385/12, EU:C:2013:531, параграф 89.

Разпоредби от националното право, на които се прави позоваване

L'Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare (Извънредно постановление № 27/2022 на правителството относно мерките, приложими към крайните клиенти на пазара на електроенергия и природен газ в периода между 1 април 2022 г. и 31 март 2023 г., както и за изменение и допълнение на някои нормативни актове, с последващи изменения и допълнения) (наричано по-нататък „OUG № 27/2022“), одобрено със Закон № 206/2022: член 15, параграфи 1, 2 и 5, предвижда следното:

- въвежда се специален данък в размер на 80%, изчислен по специална методология, върху допълнителните приходи, получени от производителите на електроенергия и природен газ,
- данъкът не се прилага за допълнителните приходи, реализирани от производствени мощности, въведени в експлоатация след датата на влизане в сила на извънредното постановление, и от дружества,

предоставящи обществени услуги за отопление, които произвеждат електроенергия от комбинирано производство,

- плащането на данъка се извършва към държавния бюджет по отделна приходна сметка на бюджета до 25-то число на месеца, следващ месеца, за който е дължим.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2022 pentru modificarea și completarea OUG nr. 27/2022, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, aprobată prin Legea nr. 357/2022 (Извънредно постановление № 119/2022 на правителството за изменение и допълнение на OUG № 27/2022, както и за изменение и допълнение на някои нормативни актове в енергийния сектор, одобрено със Закон № 357/2022) (наричано по-нататък „OUG № 119/2022“): член I, точка 13, с който се изменя член 15 от OUG № 27/2022, предвижда по същество следното:

- данъкът, първоначално въведен с OUG № 27/2022, се заменя с вноската във Фонда за енергиен преход (наричана по-нататък „вноската“),
- считано от 1 септември 2022 г., плащането на вноската се извършва от производителите на електроенергия, агрегираните предприятия за производство на електроенергия, търговците, доставчиците, извършващи търговска дейност и доставчиците на услуги по агрегиране, които търгуват с количества електроенергия и/или природен газ на пазара на едро,
- вноската не се прилага за производствените мощности, въведени в експлоатация след 1 септември 2022 г., нито за дружествата, предоставящи обществени услуги за отопление, които произвеждат електроенергия от комбинирано производство,
- двустранните договори, сключени на пазара на едро чрез пряко договаряне, трябва да бъдат съобщени от договарящите се страни на Националния орган за енергийно регулиране в срок от 2 работни дни от датата на сключването им,
- вноската се изчислява, декларира и внася от продавача ежемесечно до 25-о число на месеца, следващ месеца, за който е дължима,
- вноската (C) се изчислява по следния начин: $C = (P_{mt} - P_a) \times Q_t \times 100 \%$, където: Q_t = количеството енергия, което е договорено за износ или за доставка; P_{mt} — средна цена за търговия с енергия на пазарите за ден напред, валидна за деня, предхождащ сделката; P_a — покупна цена.

Приложение № 3 към OUG № 119/2022 (понастоящем Приложение № 6.1 към OUG № 27/2022) предвижда по същество следното:

- определянето на вноската се извършва въз основа на разликата между: а) среднопретеглената месечна продажна цена на електроенергията/природния газ, доставени през референтния месец, и б) среднопретеглената месечна покупна цена на електроенергията/природния газ, доставени през референтния месец, към която се добавя част от печалбата в размер на 2 %,
- при изчисляване на доставеното количество се вземат предвид всички количества, договорени за доставка през референтния месец, независимо от датата на сключване на договора.

Кратко представяне на фактите и на главното производство

- 1 Ищецът осъществява дейност на пазара на електроенергия и природен газ и извършва както дейност по доставка за крайния потребител, така и търговска дейност, а именно закупуване и продажба на едро на електроенергия и природен газ чрез финансови договори и/или договори за физическа доставка.
- 2 В рамките на търговска си дейност ищецът търгува с електроенергия и природен газ, като сключва договори за продажба или закупуване на пазарите на едро, като по този начин гарантира и нуждата от ликвидност и стабилност на другите участници на енергийния пазар, които могат да закупват енергия и природен газ от търговците, за да компенсират евентуален недостиг или да намалят рисковете.
- 3 Търговската дейност на ищеца е в състояние да предложи на участниците на пазара средносрочна и дългосрочна защита срещу нестабилността на цените в енергийния сектор. В тази връзка въз основа на пазарни анализи и експертни прогнози ищецът сключва краткосрочни, средносрочни и дългосрочни договори за продажба или закупуване на значителни количества електроенергия, като по този начин гарантира необходимостта от стабилност както на производителите, така и на доставчиците на потребителите, на клиентите на електроенергия на едро или на други търговци.
- 4 По отношение на дейността по доставка на енергия, тя включва продажба на електроенергия или природен газ на крайните клиенти, както и закупуване чрез продукти на едро на количествата, доставени на крайните клиенти.
- 5 По отношение на ищеца, в качеството му на търговец, се прилагат OUG № 119/2022 и OUG № 27/2022, с които румънската държава въвежда мерки за защита на крайните потребители като определя максимален праг за цените на електроенергията, които се начисляват на последните, и същевременно установява извънредни допълнителни данъчни задължения за търговците и производителите на електроенергия и природен газ.

- 6 С исковата си молба, подадена на 5 декември 2022 г., ищецът моли Curtea de Apel București (Апелативен съд Букурещ, Румъния), който е запитващата юрисдикция по настоящото дело, да се произнесе срещу ответниците Guvernul României (румънското правителство) и Agenția Națională de Administrare Fiscală (Национална агенция за данъчна администрация) (ANAF), като:
- осъди ответниците да заплатят като обезщетение за вреди сумата, предварително изчислена на 8 983 755 RON (румънски леи), като обезщетение за вредите, които ищецът е претърпял или които твърди, че е претърпял през 2022 г. и 2023 г. в резултат на плащането на вноската за извършване на търговска дейност, ведно със законната лихва върху тази сума,
  - осъди ответниците да заплатят обезщетение за вредите, които ищецът е претърпял или които твърди, че е претърпял през 2022 г. и 2023 г. в резултат на прилагането на механизма за определяне на максимален праг за цените на природния газ и електроенергията за крайните потребители,
  - повдигне пред Curtea Constituțională (Конституционен съд, Румъния) възражение за противоконституционност на някои разпоредби на OUG № 27/2022,
  - постанови отмяна на Ordinul președintelui ANAF nr. 1635/2022 privind modificarea și completarea Ordinului președintelui ANAF nr. 587/2016 pentru aprobarea modelului și conținutului formularelor utilizate pentru declararea impozitelor și taxelor cu regim de stabilire prin autoimpunere sau reținere la sursă (Заповед на председателя на ANAF № 1635/2022 за изменение и допълнение на Заповед на председателя на ANAF № 587/2016 за утвърждаване на образеца и съдържанието на формулярите за деклариране на данъци и такси, които са предмет на механизма за обратно начисляване или удържане на данък при източника) („наричана по-нататък Заповед № 1635/2022“), тъй като, от една страна, представлява подзаконен акт, издаден за прилагане на национални разпоредби, за които се твърди, че са противоконституционни, а от друга страна, представлява административен акт, издаден в нарушение на първичното национално законодателство.
- 7 В своите писмени защиты ответниците повдигат няколко възражения и по същество молят искът да бъде отхвърлен като неоснователен.
- 8 В хода на производството ищецът иска от запитващата юрисдикция да отправи преюдициално запитване до Съда.

Основни доводи на страните в главното производство

- 9 *Ищецът* твърди, че са приложими някои разпоредби на правото на Съюза и че въвеждането на задължението за заплащане на вноската нарушава разпоредби както на Договора за функционирането на ЕС, така и на Регламенти 2022/1854 и 2019/943 и на Директиви 2019/944 и 2006/112.
- 10 Той твърди, че е бил задължен да заплаща вноската в зависимост от печалбата, която не взема предвид цялостната му дейност, като се има предвид, че механизмът за определяне на максимален праг за цените го задължава да отчита загубите, тъй като формулата за изчисляване на вноската не отчита реалното състояние на пазара и редът и условията за упражняване на търговска дейност.
- 11 Според ищеца, тъй като взема предвид само месеците, през които е реализирана печалба, но не и месеците, през които са реализирани загуби в дейността му, нито разходите, необходими за осъществяване на дейността му, вноската води до фактическа конфискация на фиктивни печалби, което има отрицателни последици за дейността му.
- 12 Тъй като се прилага за всички сделки на едро, свързани с търговската дейност, независимо от момента на сключването им, вноската имала обратно действие в нарушение на принципите на правна сигурност и предвидимост на данъчните задължения. Всъщност повечето сделки на едро се сключват чрез форуърдни договори, сключени много преди влизането в сила на вноската, в момент, в който участниците на пазара не биха били в състояние да отчетат нейните последици.
- 13 Освен това въвеждането на прекомерни задължения за предоставяне на информация относно двустранните сделки на пазарите на едро в срок от 2 дни след тяхното сключване, както и налагането на глоби в размер до 5 % от оборота за незаконни действия, които не са ясно регламентирани, възпрепятствали свободното и предвидимо упражняване на стопанската дейност на ищеца.
- 14 *ANAF* иска да се обяви за недопустимо отправеното до Съда преюдициално запитване, като твърди, че всички поставени от ищеца преюдициални въпроси се отнасят само до разпоредбите на OUG № 27/2022, а не до Заповед № 1635/2022, която е предмет на искането за отмяна по настоящото дело. Според *ANAF* ищецът всъщност иска да получи от Съда решение с насоки за решаването на делото от запитващата юрисдикция, а поставените от него въпроси се отнасят изключително до конкретни аспекти на висящото пред нея дело, така че предвидените в член 267 ДФЕС условия за допустимост не били изпълнени.

Кратко представяне на мотивите за преюдициалното запитване

- 15 Запитващата юрисдикция уточнява, че преюдициалното запитване е необходимо за решаване на делото с оглед както на доводите на ищеца относно незаконосъобразността на вноската, така и на последиците от разпоредбите на правото на Съюза в областта на държавните помощи, съвместимостта на вноската с основните свободи, общите принципи на правото на Съюза и политиките в областта на данъчното облагане на енергията от възобновяеми източници.
- 16 Предвид практиката на Съда (решения по дело *Marrosu и Sardino*, т. 54 и *Eon Aset Menidjunt*, т. 76) и обстоятелството, че по настоящото дело се иска тълкуване на съответствието на някои национални разпоредби, както и на практиката на национален орган с разпоредбите и общите принципи на правото на Съюза, запитващата юрисдикция посочва, че е налице безспорна връзка с правото на Съюза. Запитващата юрисдикция отбелязва също така, че поставените въпроси не са били предмет на преюдициално запитване по подобно дело и че те не са били анализирани от Съда, така че в съответствие с критериите, изведени от Съда в решението по дело *CILFIT/Ministerio della Sanità*, тя констатира, че правилното прилагане на правото на Съюза не е толкова очевидно, че да не оставя място за никакво основателно съмнение относно начина, по който да бъдат разрешени.
- а) По първия и втория въпрос*
- 17 Според запитващата юрисдикция тълкуването на Съда е необходимо, за да се определи доколко вноската, наложена само на определени търговци и доставчици, упражняващи търговска дейност, е съвместима с общите принципи на равенство и недопускане на дискриминация, както и със задължението на държавите членки да гарантират наличието на еднакви и недискриминационни условия на конкуренция за участниците на пазара на електроенергия. Принципът на равно третиране обаче предполага изключване на дискриминацията и равно третиране на лицата, които се намират в идентични и сравними положения. Освен това, при прилагането на този принцип на равнището на Съюза се развива принципът на данъчен неутралитет, който изисква от държавите членки да не създават необоснована дискриминация между данъчнозадължените лица.
- 18 В специфичната област на енергийния сектор разпоредбите на правото на Съюза, на които се прави позоваване, уреждат задължението на държавите членки да гарантират наличието на еднакви и недискриминационни условия на конкуренция за производителите на електроенергия (член 3 от Директива 2019/944), както и да не нарушават конкуренцията, като създават по-неблагоприятни конкурентни условия във вреда на определени участници на пазара.

- 19 Запитващата юрисдикция отбелязва, че ищецът твърди, че за периода от 1 септември до 16 декември 2022 г. начинът на изчисляване на вноската върху сделките, предназначени за износ, предполага да не се признава никаква печалба в хипотезата на износ на енергия в рамките на Общността, докато сделките на вътрешния пазар се ползват от теоретичен марж на печалбата от 2 %, така че по този начин конкуренцията на вътрешния пазар на Съюза е явно нарушена. Такова намаляване на печалбата и конкурентоспособността са произволно наложени на търговците и доставчиците, които извършват търговски дейности, въпреки че те не са единствените оператори, извършващи дейности по закупуване или препродажба на електроенергия на енергийните пазари — производителите на енергия и най-вече производителите на енергия от възобновяеми източници извършват идентична дейност, различна от търговията с енергия от собствени източници.
- 20 Освен това производствените мощности и производителите, за които не се прилага вноската, са придобили конкурентно предимство спрямо всеки доставчик, извършващ търговска дейност, какъвто е ищецът, по отношение на продажбата на енергия на пазара на едро.
- 21 Също така ищецът изтъква, че както производителите на електроенергия, така и дружествата, упражняващи търговски дейности, осъществяват дейност на едни и същи пазари на равнището на Съюза и/или на национално равнище и следователно са конкуренти и се намират в сходно положение, що се отнася до търговията с електроенергия. Различното третиране на операторите, които се намират в сходно положение, обаче води до установяването на селективен и дискриминационен режим, като по този начин ограничава конкуренцията.
- 22 Следователно запитващата юрисдикция, като взема предвид по-специално точка 15 от решение по дело *Halliburton Services/Staatssecretaris van Financiën*, счита за необходимо да отправи запитване до Съда, за да се установи дали актовете на правото на Съюза, уреждащи принципите на равенство и недопускане на дискриминация, както и задължението на държавите членки да гарантират наличието на еднакви и недискриминационни условия на конкуренция за участниците на пазара на електроенергия, не допускат държавите членки да въведат вноска по диференциран начин, изключвайки определени категории производители от задължението за заплащане на тази вноска.

б) По третия въпрос

- 23 Запитващата юрисдикция счита, че този въпрос е необходим, за да се определи доколко вноската представлява държавна помощ, предоставена на производителите на електроенергия, които са изключени от заплащането ѝ, за която Европейската комисия трябва да бъде уведомена съгласно член 108, параграф 3 ДФЕС.

- 24 Запитващата юрисдикция отбелязва, че макар преценката на съвместимостта на държавна помощ с вътрешния пазар в съответствие с член 108, параграф 2 ДФЕС да е от изключителната компетентност на Комисията (решения по дело *Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires* и др./Франция, т. 14 и по дело *Unicredito Italiano*, т. 42), това не променя факта, че националните юрисдикции трябва да следят за спазването на правата на правните субекти, ако не е изпълнено задължението за предварително уведомяване на Комисията за държавните помощи, (решение по дело *Autonome Provinz Bozen*, т. 59) и са компетентни да тълкуват понятието за държавна помощ и да определят дали дадена мярка, приета от държава членка, представлява държавна помощ (решения по дело *Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires* и др./Франция, т. 10 и по дело *Transalpine Ölleitung in Österreich*, т. 39).
- 25 В светлината на практиката на Съда запитващата юрисдикция отбелязва също така, че по въпроси, свързани с държавните помощи, Съдът може да предостави на запитващата юрисдикция насоки за тълкуване, които да ѝ позволят да определи дали дадена национална мярка може да бъде квалифицирана като държавна помощ по смисъла на правото на Съюза (решение по дело *Fondul Proprietatea*, т. 84). Освен това задължението да не се привежда в действие дадена помощ преди Комисията да е била уведомена за нея и преди тя да е извършила предварителната си проверка съгласно член 108, параграф 3 ДФЕС, има директен ефект (решение по дело *Pearle* и др., т. 30—32).
- 26 Запитващата юрисдикция отбелязва, че това е така и в настоящия случай, тъй като ищецът твърди, че мярката за въвеждане на вноската представлява държавна помощ, по отношение на която това задължение за уведомяване не е било спазено. При тези обстоятелства, въпреки че националният съд не може да се произнесе относно съвместимостта на помощта с вътрешния пазар, той все пак е длъжен да установи, че помощта е неправомерна, ако тя не е била нотифицирана в съответствие с член 108, параграф 3 ДФЕС, тъй като директният ефект на тази разпоредба изисква правата на заинтересованото лице да бъдат защитени по този начин.
- 27 Поради това запитващата юрисдикция счита, че е необходимо Съдът да тълкува критериите за оценка на евентуална държавна помощ, по-специално въведения с оспорваната мярка критерий за селективно предимство, като се има предвид, че определени категории производители на електроенергия са били изключени от заплащането на вноската.

в) По четвъртия въпрос

- 28 Запитващата юрисдикция отбелязва, че по настоящото дело възниква въпросът за квалифицирането на вноската в смисъл дали същата представлява мярка, която се изразява в определяне на продажната цена или в ограничаване на свободата на определяне на продажната цена, което би

могло да противоречи на разпоредбите на Директива 2019/944 и регламенти 2019/943 и 2022/1854, като се има предвид принципа на пропорционалност, условията, при които е разрешена намеса във формирането на цените на пазара на едро, липсата на проучване на въздействието и необходимите мерки, предприети на равнището на Съюза в контекста на нарастващите цени на енергията.

- 29 Ищецът твърди, че вноската представлява намеса във формирането на свободните цени на пазара, която нарушава принципите на Регламент 2019/943, тъй като не може да доведе до стабилизиране на цените, а напротив — до дестабилизиране на пазара като цяло. Същевременно вноската явно нарушавала границите на намесата в цените на доставките, тъй като i) налага праг на цените на пазара на едро, а не на пазара на дребно, ii) косвено определя праг на цените за небитовите потребители извън допустимите от Директива 2019/944 ограничения, и iii) налага допълнителни разходи по дискриминационен начин чрез плащането на тази вношка само от доставчиците и търговците, а не от всички участници на пазара, които купуват и препродават електроенергия на пазара на едро.
- 30 Тъй като ищецът твърди, че въведеният с вноската механизъм за контрол на цените противоречи на Регламент 2022/1854 и надхвърля неговите граници, като представлява мярка, която може да засегне функционирането на вътрешния енергиен пазар, да застраши сигурността на доставките и да доведе до нови увеличения на цените, запитващата юрисдикция счита, че тълкуването на Съда е необходимо, за да се определи до каква степен националните разпоредби, уреждащи вноската, оказват значително въздействие върху пазарното поведение и засягат свободното формиране на цените, както е предвидено в разпоредбите на Директива 2019/944 и регламенти 2019/943 и 2022/1854.

г) По петия въпрос

- 31 Запитващата юрисдикция отбелязва, че в настоящия случай се поставя въпросът за квалифицирането на вноската в смисъл дали тя представлява мярка, която съдържа преки ограничения или ограничения с равностоен ефект върху търговията между държавите членки, които биха могли да противоречат на посочените разпоредби на Съюза.
- 32 В периода между 1 септември и 16 декември 2022 г. с OUG № 27/2022 се установява различно данъчно облагане на сделките, сключени на вътрешния пазар, в сравнение със сделките, предназначени за износ, като маржът на печалбата на практика се премахва за сделките, свързани с продажбата на електроенергия за износ или за вътрешнообщностни доставки от румънска територия, с вношка в размер на 100 % върху разликата между договорната цена на енергията на пазара за ден напред, валидна за деня, предхождащ сделката (а не действителната продажна цена), и покупната цена. Този начин на изчисляване по същество означава, че не се признава никаква печалба в

хипотезата на износ на енергия за Съюза, докато търговията в Румъния се ползва от теоретичен марж на печалба от 2 %.

- 33 Въпреки че от 16 декември 2022 г. различната формула за изчисление, приложима към сделките за износ, е премахната, след тази дата ограничаването на износа на енергия се осъществява косвено чрез предвиждане на много по-обременителни условия за сделките за износ, отколкото за внос: вносът на електроенергия вече не е предмет на вноската, определена в размер, който има възпиращ ефект, докато износът на енергия включва задължение за плащане на данък върху всяка сума, която надвишава с 2 % покупната цена на енергията, което води до ограничение с равностоен ефект за износа.
- 34 В този контекст е необходимо да се изясни съвместимостта на националните разпоредби, уреждащи вноската, с правото на Съюза относно свободното движение на стоки.

д) По шестия въпрос

- 35 Запитващата юрисдикция счита, че тълкуването на Съда е необходимо, за да се установи дали разпоредбите на член 401 от Директива 2006/112 допускат държавите членки да въведат данък върху оборота, какъвто е вноската, тъй като при облагането не се отчитат разходите, свързани с търговската дейност, или действително реализираната печалба.
- 36 Запитващата юрисдикция отбелязва, че за да осъществяват дейността си, търговските дружества отчитат освен разходите за закупуване на електроенергия или природен газ и специфични оперативни разходи в значителен размер предвид сложността на енергийния пазар (например разходи за висококвалифициран персонал, разходи за компютърни програми, тарифи и комисиони за търговия на централизираните пазари, управлявани от оператора на пазара на електроенергия и природен газ, лихвени проценти за разходите за финансиране и т.н.). Въпреки това, разпоредбите на OUG № 27/2022 относно метода за изчисляване на вноската не отчитат приспадането на тези разходи от данъчната основа.
- 37 Според практиката на Съда обаче запазването или въвеждането от държава членка на данъци, мита и такси е разрешено само при условие че те не могат да се приравнят на данък върху оборота (решение по дело *Novo Banco*, т. 45).